

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1: Bu yönerge; “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” te belirtilen ilkelere uyumlu ve yönetmeliği tamamlayan bir düzenleme olarak, yükseköğretim kurumlarında öğretim üyeleri ve doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış üniversitemiz öğretim elemanı tarafından yönetilen bilimsel araştırma proje önerilerinin değerlendirilmesi, onaylanması, desteklenmesi, bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, izlenmesi, sonuçlarının değerlendirilmesi ve kamuoyuna duyurulması ile ilgili yöntem ve esasları düzenler.

Dayanak

Madde 2: Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 sayılı kanunla değişik 58. maddesine dayanılarak düzenlenen “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” hükümlerine bağlı olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3: Bu yönergede geçen kavramların tanımları aşağıda belirtilmiştir:

a) Komisyon: Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu’dur.

b) Bilimsel Araştırma Projesi: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime uluslar arası ya da ulusal düzeyde teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ) ya da ESOĞÜ dışı, ulusal ve uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı geliştirme projeleridir.

c) Koordinatör: BAP Komisyonu çalışmalarını koordine etmek üzere görevlendirilen öğretim üyesi veya görevlisidir.

d) Proje Yöneticisi: Projeyi öneren, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan, ESOĞÜ’de görevli öğretim üyesi; doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlilik eğitimini tamamlamış öğretim elemanıdır.

e) Araştırmacı: Bilimsel araştırma projesinin yürütülebilmesi için proje yöneticisi tarafından proje ekibinde gösterilen; öğretim elemanları, proje konusunda deneyimli lisansüstü öğrenim görmekte olan öğrenciler, kurum içi ya da kurum dışı uzman kişilerdir.

f) Proje Danışmanı: Bilimsel araştırma projesinin yürütülmesi için proje yöneticisi tarafından belirlenen konusunda uzman kurum içi ya da kurum dışı proje konusunda deneyimli uzman kişilerdir.

g) Sözleşmeli Personel: Bilimsel araştırma projesinin yürütülebilmesi için Proje Yöneticisi tarafından proje ekibinde gösterilen veya nitelikleri tanımlanan; 4/B kapsamında ESOĞÜ’nün teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı’na onaylanan pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılan Lisansüstü öğrencileridir.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyon ve Koordinatör

Komisyonun Oluşturulması

Madde 4: Amaç ve kapsam maddesinde belirtilen görevlerin yürütülmesi için Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısı’nın başkanlığında Fen, Sağlık, Sosyal, Metalurji ve Eğitim Bilimleri Enstitüleri Müdürlerinden ve Senato’nun önerisiyle Rektör tarafından görevlendirilen, eserlerine uluslar arası atıf yapılan en az üç en çok yedi öğretim üyesinden oluşan bir komisyon kurulur. Komisyon üyeleri, ESOĞÜ’de var olan bilim dalları arasında denge gözetilmek suretiyle dört yıl için görevlendirilir. Süresi biten üye aynı yöntemle

yeniden görevlendirilebilir. Asli görevleri nedeniyle komisyonda bulunan üyelerin her ne şekilde olursa olsun asli görevlerinden ayrılmaları halinde komisyondaki görevleri de kendiliğinden sona erer. Gereksiz olarak arka arkaya üç toplantıya katılmayan komisyon üyesinin, üyeliği sona erer.

Komisyon Başkanının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 5:

a) BAP toplantılarına başkanlık etmek: Komisyon ilan edilen takvimde belirtilen zamanlarda başkanın yazılı veya sözlü daveti ile toplanır. Başkan gerekli gördüğü diğer zamanlarda da komisyonu toplayabilir. Üye sayısının yarısından bir fazlası toplantı yeter sayısıdır. Yurt içi veya dışı görevli bulunanlar ve mazereti nedeniyle katılmayanlar toplantı yeter sayısı hesabına katılmazlar. Başkan, komisyon üyelerinden birini yardımcı olarak atayabilir. Başkan görevi başında olmadığı zaman yardımcısı vekâlet eder. Komisyon, kararlarını oy çokluğu esasına göre verir. Oylar eşit olduğu durumda başkanın tarafı çoğunluk kabul edilir.

b) BAP Birimi'nin çalıştırılmasını sağlamak ve denetlemek.

c) Komisyon kararlarını, onaylamak ve yürürlüğünü denetlemek.

d) BAP Birimi'nin çalışmaları hakkında rektöre bilgi vermek

e) Rektör tarafından verilen görevleri yerine getirmek

f) Desteklenmesine karar verilen projelerin, proje yöneticileri ile ESOGÜ adına sözleşme yapmak.

Komisyonun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 6:

a) Önerilen projelerin ön değerlendirmesini yapmak,

b) Proje önerilerini değerlendirmek üzere uzman belirleyerek, öneriyi, seçilen uzmanlara göndermek,

c) Uzman görüşleri doğrultusunda, proje önerilerinin desteklenip desteklenmeyeceğine karar vermek,

d) Proje destekleme esaslarına karar vermek,

e) Proje destekleme sözleşmesini hazırlamak ve yapmak,

f) Projelerin periyodik izlemelerini yaparak, gelişme ve sonuç raporları almak, değerlendirilmelerini sağlamak ve uzman görüşleri doğrultusunda projenin durumuna karar vermek,

g) Süresi içerisinde projeyle ilgili gelişme ve sonuç raporlarını teslim etmeyen proje yöneticilerini uyarıp, gerekli yaptırımları uygulamak,

h) Projelerin yürütülmesi sırasında doğabilecek ek taleplerin uygunluğunu değerlendirmek ve karara bağlamak.

Koordinatör ve Görevleri

Madde 7: ESOGÜ Bilimsel Araştırma Projeleri, komisyonca görevlendirilen bir koordinatör tarafından izlenir. Koordinatör, Komisyon Başkanı'na bağlı olmak üzere aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) BAP Komisyonu'nun toplanmasını gerektiren durumlarda, toplantıyı koordine etmek,

b) Komisyon toplantısına katılarak gündem konularını sunmak, kararların alınması için ihtiyaç duyulabilecek bilgiyi temin etmek, kararları not almak,

c) Proje yöneticilerinin projeleriyle ilgili ve yönerge/yönetmelikte belirtilmeyen durumlara dönük; istek, görüş ve eleştirileri konusunda gerektiğinde, kendileriyle görüşmek, yönetici ve/veya proje ekibini yönlendirmek,

d) Proje önerilerinin ve sonuç raporlarının, istenen yazım formatına uygun olup olmadığını inceleyerek, değilse uygun hale getirilmesini sağlamak,

e) Projelerin satın alma işlemleri sırasında gelen istekleri proje kapsamında ve proje bütçesinde belirtilen şekilde olup olmadıklarını kontrol ederek, uygunsa onaylamak,

f) Uzmanların projeleri değerlendirmeleri ile ilgili süreci, belirlenen kurallar kapsamında

yönetmek ve yerine getirmek,

g) Yazışmaların ve sonuçlandırmaların, zamanında ve etkin bir biçimde yapılmasını sağlamak,

h) Projelerin sonuç raporlarını ve ilgili yayınları izlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma Projelerinin Kabulü, Değerlendirilmesi, Desteklenmesi ve İzlenmesi Araştırma Projelerinin Seçiminde Dikkate Alınacak İlkeler

Madde 8: Araştırma projeleri; ESOGÜ'nün, uzman elemanı bulunan her dalı ile ilgili, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine ve ESOGÜ yönetim kurulunun belirlediği, üniversite bilim veya ülke bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Araştırma projelerinin evrensel ve ulusal bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması esastır.

Araştırma projelerinin seçimi ve desteklenmesinde; temel bilimler (eğitim, fen, mühendislik, sağlık, sosyal, beşeri ve idari bilimler ile güzel sanatlar) içerikli sonuçları uygulamaya dönük, kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katımlı, çok merkezli, kurumlararası, uluslararası ve disiplinler arası nitelikteki projelere öncelik verilebilir. Projelere bütçe olanakları elverdiği ölçüde destek verilir.

Desteklenen Proje Türleri

Madde 9: BAP Komisyonunun destekleyeceği proje türleri:

a) Lisansüstü destek projeleri: Bilimsel araştırma projesi şeklinde düzenlenen yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlik çalışmalarını içerir. Bilimsel araştırma projesi şeklinde düzenlenen yüksek lisans çalışması "A1", Bilimsel araştırma projesi şeklinde düzenlenen doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlilik çalışması "A2" proje kodu ile adlandırılır.

b) Bilimsel araştırma projeleri: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması beklenen teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya katkı sağlayan bilimsel içerikli projelerdir. Bilimsel araştırma projeleri "B" proje kodu ile adlandırılır.

c) Üniversitemiz dışı kaynaklardan destek alan ortak BAP projeleri: ESOGÜ dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla yapılabilecek projelerdir. Kamu veya Avrupa Birliği kaynaklarından destek alan projelerin devamı nitelikli projeler "C1", Kamu destekli ortak projeler "C2" ve Özel sektör destekli ortak projeler (Proje giderinin en az %25'i özel sektör firması tarafından desteklenen projeler) ise "C3" proje kodu ile adlandırılır.

d) Hızlı destek projeleri: ESOGÜ öğretim elemanları tarafından yürütülecek acil, kısa süreli ve küçük bütçeli araştırma projeleridir. Hızlı destek projeleri "D" proje kodu ile adlandırılırlar.

Proje Başvurusu ve Değerlendirme

Madde 10: Proje başvuru döneminde sınırlama yoktur. Başvurular; projenin gerekçesinin, önceliğinin, bütçe ve araştırmacılarının ayrıntılı olarak yer aldığı "Proje Öneri Formu" dosyasının 4 kopyası ve aynı zamanda bir CD içerisinde (Word doküman dosyası olarak); ilgili bölüm (Tıp Fakültesi'nde anabilim dalı ve bölüm) başkanlığı ve dekanlık veya müdürlük onayından sonra komisyona iletilir. Belirli bir gruptan (A, B, C ve D) yürürlükte projesi olan proje yöneticisi sonuç raporunu teslim etmeden, aynı gruptan yeni bir proje önerisinde bulunamaz. Ancak, A1 ve A2 gruplarından birer proje aynı anda desteklenebilir.

Projenin Değerlendirilmesi ve Onaylanması

Madde 11: Proje başvurusu; yönetici tarafından gerekli formlar doldurulduktan ve proje bütçesi İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'nca incelendikten sonra, komisyon tarafından ön değerlendirmeye alınır. Uygun bulunan projeler için, yönetici adayının proje önerisinde belirttiği anabilim ya da bilim dal(lar)ında akademik çalışmalarda bulunan öğretim üyeleri

arasından komisyonca belirlenen en az üç uzmanın görüş ve değerlendirmeleri alınır. Komisyon, bu değerlendirmeleri göz önüne alarak projenin desteklenmesine veya desteklenmemesine karar verir. Desteklenecek projelerin Rektör tarafından onaylanması ile proje önerisi kabul edilmiş olup, öneri raporunda yer alan esaslara göre yürütülür ve sonuçlandırılır.

Projenin Yürütülmesi ve İzlenmesi

Madde 12: Desteklenmesine karar verilen projenin yöneticisi, komisyona her altı aylık dönemi kapsayan çalışmalarla ilgili ayrıntılı bilgilerin yer aldığı gelişme raporları sunar. Uyarılara rağmen, gerekçesiz olarak gelişme veya sonuç raporları zamanında verilmeyen projeler, komisyon kararı ile başarısız olarak kabul edilebilir. Gelişme raporları komisyon tarafından incelendikten sonra uzmanlara değerlendirilmek üzere gönderilir. Proje desteğinin devam edip etmeyeceği, uzman değerlendirmeleri doğrultusunda komisyon kararına bağlıdır.

Proje Kapsamında Yurt İçi - Yurt Dışı Görevlendirme Desteği Verilmesi

Madde 13-a): B kodlu bilimsel araştırma projelerinde, giderleri proje bütçesinden karşılanmak üzere, her bir ESOGÜ personeli proje çalışanı süresi iki yıldan az olan projelerde proje süresince yurt içinde ve yurt dışında birer kez, süresi iki yıl ve daha fazla olan projelerde ise proje süresince yurt içinde ve yurt dışında ikişer kez olmak üzere en çok bir hafta süreyle “söz konusu disiplinle ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlarca düzenlenen” ulusal veya uluslararası kongre veya sempozyum türü bilimsel etkinliklere bildirili olarak katılabilir. Sunulacak bildiri veya poster araştırma projesi kapsamındaki çalışmalardan üretilmelidir. Destekten yararlanmak isteyen proje çalışanı, bildiri veya poster sunucusu bir kişi olmalıdır. Ödeme miktarı ilgili mevzuata göre belirlenir.

Madde 13-b) B kodlu bilimsel araştırma projelerinde ESOGÜ personeli için, proje önerisinde belirtilmiş olmak koşuluyla yurtdışında üniversite veya araştırma merkezlerinde yapılması planlanan araştırmalarla ilgili olmak kaydıyla, kısa süreli yurtdışı görevlendirmelerde yapılacak harcırah ve geliş-gidiş yol ücreti ödemelerine ait sınır değerler, her mali yıl için üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir.

Madde 13-c) BAP kapsamında yürütülen B kodlu projelerden, yurt dışında bir merkezde ortak çalışma için görevlendirme konusu görüşülerek hazırlanan bir proje, yurt dışında konuyla ilgili bir fakülte, araştırma merkezi, enstitü, bölüm ya da laboratuvarında, o birimde en az doktora yapmış düzeyde bir araştırmacı ile birlikte ortak çalışma ile yürütülecekse, ortak çalışma protokolü yapılmış, kabul mektubu alınmış olmak kaydıyla, proje yöneticisi veya yöneticinin uygun göreceği projede görevli üniversitemiz öğretim üyesi bir kişi 6 ayı geçmemek üzere söz konusu merkezde proje kapsamındaki araştırmalar için çalışabilir. Tutarı B kodlu proje kapsamında olmak üzere, proje yöneticisine, ilgili merkezde çalıştığı süre boyunca ödenecek harcırah ve geliş-gidiş yol ücretlerine ait sınır değerler her mali yıl için üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir. Bu projeler, araştırma dış merkezde yapılacak şekilde planlanır, projeye donanım ve teçhizat alımı yapılmaz. Bu B kodlu projelerde ayrıca kısa süreli yurt dışı görevlendirme desteği alınamaz. Proje yöneticisi dönüşünde, çalıştığı merkez yöneticisinden çalıştığı süreyi onaylayan bir belge getirir. Projeyi tamamlayamayan yönetici, yasal mevzuata tabi olarak sarf ettiği miktarı geri ödeme işlemi yapar. Projeyi tamamlayamayan ya da başarı ile kapatamayan proje yöneticisi bir daha uzun süreli yurt dışı destekli proje önerisi, 5 yıl süreyle de BAP önerisi veremez. Başarıyla tamamlanan projelerden, proje kapanışını takiben, iki yıl boyunca “o disiplinle ilgili doçentlik kriterlerini yerine getirecek bir dergide” proje ile ilgili özgün araştırma makalesi yayınlamayan proje yöneticisi 5 yıl boyunca BAP projesi başvurusu yapamaz. Uzun süreli yurt dışı çıkışı kapsayan projelerden yararlanmış bir proje yöneticisi, bir daha uzun süreli yurt dışı çıkışı kapsayan proje önerisi veremez.

Projenin Sonuçlandırılması ve Yeni Proje Önerisi

Madde 14: Tamamlanan projenin yöneticisi “proje sonuç raporu” nu, komisyonca belirlenen

standart formatta yazarak dört kopya halinde komisyona vermekle yükümlüdür. Sonuç raporu, proje değerlendirme sürecinde yer alan uzmanlara görüş ve değerlendirmeleri için gönderilir. Komisyon, uzmanların görüş ve değerlendirmelerini göz önüne alarak projenin başarılı veya başarısız olduğuna karar verir. Başarısız bulunan projelerin, proje yöneticileri istedikleri takdirde gerekçelerini belirten bir raporla yeniden değerlendirme için komisyona başvurabilirler. Komisyon bu durumda raporu tartışarak sonuçlandırabilir ya da üç hakem belirleyerek inceleme isteyebilir. Bundan sonraki işlem yukarıdaki yönteme göre devam ettirilir. Projesi başarılı kabul edilerek kapatılan proje yöneticileri aynı gruptan yeni proje başvurusu yapabilir. İlk projesi üzerinden iki yıl geçmesine rağmen o projeye ilgili “ilgili alanın belirlenmiş doçentlik sınavı yayın kriterlerine uygun olan bir dergide” orijinal araştırma makalesi yayınlanmamış proje yöneticisi, o tarihten itibaren üç yıl süreyle yeni proje başvurusu yapamaz. Birinci projeyi tamamlamış ve başarıyla kapatmış, iki yıl beklemeden ikinci projeyi almış proje yöneticisi iki projeden en az birinden, yukarıda konu edilen bir dergide orijinal araştırma makalesi yayınlamamış ise altı yıl süreyle veya bir makale yayınlanana değin proje başvurusu yapamaz.

Sonuçların duyurulması

Madde 15: Rektörlük her yılın sonunda desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na özet bilgi verir. Bu bilgiler internet aracılığı ile kamuoyuna duyurulur. Projelerin durumları, ilgili dekanlık/müdürlük'lere de her yılsonu bildirilir.

Projeden yayın yapılması

Madde 16: Komisyonca desteklenen projelerle ilgili Madde 13'de konu edilen veya destek kapsamında satın alınan cihazlardan yararlanarak yapılan tüm yayınlarda “Bu çalışma, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından ..... nolu proje olarak desteklenmiştir” ifadesi yazılmalıdır. Diğer dillerde yapılan yayınlar için aynı ifadenin eşdeğeri yazılır. Yapılan yayınlarla ilgili belge komisyona sunulur. Bu ifadenin yer almadığı yayınlar proje yayını kabul edilmez.

Projenin yürürlükten kaldırılması

Madde 17: Yürürlükteki projenin amaçlanan doğrultuda ilerlemesini ve/veya hedeflenen sonuçlara ulaşmasını engelleyen olağan dışı koşullarda, komisyon kararı ile proje yürürlükten kaldırılır.

Projenin başarısız sayılması

Madde 18: Gelişme ya da sonuç raporlarında istenilen ayrıntılı bilgi verilmediği, çalışma programında belirtilen çalışmalar yapılmadığı, uzmanların olumsuz rapor verdiği ve raporların komisyonca onaylanan haklı ve geçerli nedenler olmaksızın verilmediği durumlarda ödemeler durdurulur, destek kaldırılır ve proje başarısız sayılarak proje yöneticisine ve ilgili dekanlığa/müdürlüğe bilgi verilir. İlgili proje yöneticisi beş yıl süreyle proje önerisinde bulunamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Proje için bütçe ayrılması

Madde 19: Her yıl için bir projeye verilecek destek miktarı üst sınırını ESOĞÜ Yönetim Kurulu belirler. Bu sınırı aşan proje önerileri, komisyonun onayı ve ESOĞÜ Yönetim Kurulu'nun kararı alınmadıkça yürürlüğe giremez.

Proje süresi ve destek

Madde 20: Proje en çok üç yıl süreli olarak önerilir. Zorunlu hallerde, proje yöneticisinin talebi üzerine komisyon kararıyla bir yıla kadar ek süre verilebilir. Ek destek talebi olması halinde ise, proje bütçesi komisyon kararı ile en fazla yüzde otuz oranında arttırılabilir.

Proje süresinin dondurulması

Madde 21: Yöneticinin komisyonca onaylanan haklı ve geçerli gerekçesiyle, proje süresi en çok altı aya kadar dondurulabilir. Daha uzun süreler için ESOGÜ Yönetim Kurulu kararı gerekir.

Disiplin

Madde 22: Yükseköğretim Kanunu Disiplin Yönetmeliği'ne göre bilimsel etikle ilgili ceza almış olanlar, bir projede yer alamazlar. Soruşturma süreci içinde olanlara da, bu süreç içerisinde aynı işlem uygulanır.

Ayniyat kayıtları

Madde 23: Proje kapsamında alınan teçhizatlar, ayniyat kaydının ardından ilgili birimin ayniyat mutemedine zimmetlenir. Gerekirse, zimmet kullanıcıya devredilebilir.

Telif hakları

Madde 24: Projeden elde edilen bilimsel sonuçların veya patentlerin telif hakları Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'ne aittir.

Yürürlükten kaldırma

Madde 25: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosu'nun 10.02.2009 tarih ve 06/02 nolu kararlı yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 26: Bu yönerge, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosunun 16.11.2011 tarih ve 32/01 nolu kararı ile 01.01.2012'den geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

Madde 27: Bu yönerge hükümlerini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü yürütür.